

Борис Јовановић Кастел

КЉУЧ МОРА

И ТО ЈЕ БАРСЕЛОНА

Уз трг Врата мира
статуа морепловца са прстом
испруженим насупрот дивљег запада.
Преозбиљне лавове узјахала дјеца.
Катедрала Свете Фамилије,
резбарена испосништвом корала
и душом архитекте прегаженог
трамвајем док јој се дивлио –
са двије стране, радосном и тужном,
Исусовим рођењем и страдањем,
лица прекривеног да не види зло.
Цркву нико неће завршити.
Ако се сагради, пророчанство
пропаст свијета обећава.
Не помјерај прст, покајниче!
Светињу довршите
да нам хук апокалипсе
зачепи уста
како окрутне успаванке
потомцима не би испјевали.

ИСТОВРЕМЕНО

Првог октобра 1990.
када је започео студије физике,
његова мајка огрнута поларном свјетлошћу
у библиотеци Ватикана,
читала је
строго повјерљиви записник
са суђења Галилеју...
Истовремено, на острву *Повеља*
у лагуни Венеције гдје је до 1968.
психијатар убијао пацијенте
и бачен са звоника,
његов се отац, Титов морнар и атеиста,
молио за душе спаљених лепром...
Под небесима Калифорније,
у *Боемском шумарку*, свјетске моћнике
скривене од времена,
док су још од 1899. кројили судбину планете,
фотографисала је његова сестра
и избјегла хапшење...
На исландском острву Суртсеј
од крви вулкана гдје чистота
одолијева наоштреним лупама науке,
будућа жена и син
имитирали су стотину врста птица
дозивајући га...
На питање професора физике,
зашто касни и гдје је био првог јутра предавања,
одговорио је – са њима!

МАЕСТРАЛ МУТАВАЦ

Пред њим није било таласа,
само хоризонт сабласти,
иза простор без пучине
од паучине и пелина из дјетињства,
с лијева пустиња
а кажипрст деснице
прекривао је гареж
чемпреса домовине.

Ђе ли је сад море, о будућности...?

У њему?

А био је мршавији од
апостола вјеродостојности,
жеднији од правди историје.
Кад букне из њега,
чија ли ће празнина бити дубља,
јер једрилице грозничаво чекају
да их поринемо у спас.
Али, за њихова једра
он више коже неће имати.
Са свих страна маестрал хаоса,
немушт и бесмислен –
хор наше будућности.

ЈЕДРЕЊАК

Чекали смо га
дуже од мимике бонаце.
Из стотинки у деценије,
марина се празнила.
Говорили су да неће доћи
изморен астмом и тумором прамца.
Кад је упловио уз док
без мачака луталица
и углађених проститутки,
без поздрава, стрмоглавио се
у дубине да би
– ако нас праском пробуди –
знали колико је чекао.
Али вакуум бивства и имитирања прегнућа
играли су окрутно, без најаве.
Једрењак самоубица,
наш обманути спасилац,
на гробљу, поносно докон, истрајава
а наша хтијења
ни мимика бонаце не опонаша.
По заслуги...

КЉУЧ МОРА

Море је за собом
затворило врата
бијесно због мраза континента у нама.
Куцали смо до посљедње уре
али није одговарало,
дозивали га немуштим
језиком дјевојчурака, без успјеха...
Пред крај одисеје
молили смо бискупе Ватикана
склоне сплеткама, стајали жедни
пред музејом Цариграда,
преклињали мошти кључара
Валенсије и Котора,
чувара музеја Александрије поткупили...
Лишени кључа, зајапурени сутоном,
пред вратима мора
прозирнијим од филозофије љепотица ноћи
остали смо беспомоћни.
Али, зашто куцасмо на отворена врата
кад и бура у наше ноздрве
пуне декаденције
улази без најаве?

ШКОЛА ЈЕДРЕЊА

На школу једрења ставили су катанац.
У клупи је остао
папирнати бродић са изреком
Ко живи крај мора, ближи је Богу!
Власница је рекла збогом
кад гимнастику вјетрова
за пловидбу
нико није желио изучити.
Тамо је одавно мук без вјетра,
пауци мреже пред марину плету
да се на наборану земљу насукам.
Али, од једрења
пливати сам заборавио
лабиринтима глиненог тла

узورانог да би посадили кукуту
и, као Сократа, власницу школе отровали.
Не знаше да им, уморним од
величине и свезналости, нико неће доћи.
Осуђени на здравицу међу собом
– кукутом! –
не дочекаше да шифре маестрала
откључају школу
и модна ревија једрилица почне!
Ородио сам се са највиткијом
у бијелој прозирној спаваћици.
И једрити заборавио!

АЛТ ЗВОНА

Давно,
ослушкивао је алт звона – јасно!
Зиме би биле студене и љета огњена.
Ако је пригушен,
љета би била кишна а зиме бјеље од смрти.
Сада из звона без симетрије
(што умилније одлијежу пуку)
истопљена за топовске кугле и златнике
одјек завјета помораца чује се још –
Ко се не зна молићии,
нека се оћисне на море.
Знојави од глобалног маратона
са ђуладима на ногама
и шушкањем златника заглашени,
текст молитве за себе
заборависмо...
Ако смо се отријезнили,
и достојни опроста,
од злата из својих протеза
излијмо звона
и чујмо их
у страху да молитве на златнике не урежу...

КАКО САМ ОЖИВИО ЈУГ

Египћани су њиме
лијепили мумије фараона,
у антици мјерили злато,
мирисао је листове *Талмуда*,
био хљеб светом Јовану у пустињи...
Над лактом лијеве руке
зарезујем кожу
и калемим рогач
да у шињелу од његове мрке коре
обиђем сва острва
и лијек карциному
материце свијета
будем!

ГРЕБЕН

Трећину миље
од табана далек
пратио ме је гребен,
до бестрага...
Сиромах, без корала и медуза,
изуједан сољу, поспан на бонаци,
муњама тетовиран, на вирове имун
растојање није мијењао
ни на бљесак Нептуновог трозупца.
Кад сам испливао
чекао је уз море
љуштуре дагњи са ноката
да му вратим и прогледа.
А и мени је сјенка недостајала.
Морао сам га јурити,
бесконечно...